

'Zuid' beschermd stadsgezicht

DOOR ARNOUT HEEMSKERK

HAARLEM - Honderden eigenaren van woningen in Haarlem-Zuid en -Zuidwest moeten vanaf vandaag weer een vergunning aanvragen voor kleine verbouwingen.

De wijken Bos en Vaart, Koninginnebuurt en Zuider- en Oosterhout worden vanmiddag na een jarenlange aanvraagprocedure officieel uitgeroepen tot 'beschermd stadsgezicht'. Tot nu toe genoten alleen de historische binnenstad en een uitloop richting de Haarlemmerhout die status. Het oude Spaarndam is beschermd dorpsgezicht.

Voor huiseigenaren en projectontwikkelaars in een aanzienlijk deel van Haarlem betekent de nieuwe status een zwaarder regime voor verbouw- en nieuwbouwplannen. Wie een dakkapel of -raam wil aanbrengen, moet daar nu weer een vergunning

voor aanvragen. Dat geldt ook voor serres in de achtertuin (tot 2,5 meter) en zonnecelinstallaties op het dak.

Dit soort kleine ingrepen was enkele jaren geleden juist 'vergunningsvrij' gemaakt, in een poging de regeldruk en bureaucratie te verkleinen. Doordat er vanaf vandaag weer een vergunning noodzakelijk is, wordt het ook makkelijker voor bureaus om bezwaar aan te tekenen tegen een omgevingsvergunning voor bijvoorbeeld een kleine serre in de achtertuin.

Overigens werkt verlaging van de bureaucratie in de praktijk nauwelijks. „Door de crisis op de

huizenmarkt, kiezen meer mensen ervoor om hun huis te verbouwen. En dan is een aanbouw van 2,5 meter opeens niet genoeg. 'Als we dan toch verbouwen, dan bouwen we liever een grotere aanbouw', zo wordt gerekened. En dan is een vergunning wel nodig. Wij hebben het steeds drukker met dit soort relatieve kleine aanvragen”, aldus een woordvoerder van de wijkstandscommissie in Haarlem, formeel ARK genaamd.

Met de status beschermd stadsgezicht hebben gemeenten meer middelen in handen om ongewenste ontwikkelingen in een van de wijken tegen te houden. „Het is niet de bedoeling om iedere ontwikkeling in een buurt te bevriezen of tegen te houden. Maar wel kan je beter het bijzondere van een wijk behouden en bevorderen”, aldus

een woordvoerder van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze dienst, voorheen Monumentenzorg, wijst in Nederland de beschermde status toe.

Dat juist de wijken rond de Haarlemmerhout in aanmerking komen, is volgens de Erfgoeddienst geen wonder. „Het gaat om karakteristieke, stedelijke uitbreidingen voor de gegoeburgerij en middenstand. De wijken hebben een goed bewaard stedelijk patroon en architectonische kwaliteit”, aldus de woordvoerder. In de wijken liggen diverse rijks-, provinciale en gemeentelijke monumenten, die al meer bescherming genieten. Maar door de extra status is nu een hele wijk, inclusief bomen, bruggen, lantaarnpalen en andere zaken beter beschermd.

In Nederland zijn een kleine vijfhonderd gebieden be-

De Wagenweg, gezien vanaf de lordenstraat. De datum is onbekend. De buurten rond de straat genieten vanaf vandaag meer bescherming.

FOTO UIT 'KONINGINNEBUURT', VAN BUITENGEBIED TOT 'VOORNAME STADSWIJK'.

schermde stads- of dorpsgezicht. Ook voor Haarlem-Noord, met onder meer de Patrimoniumbuurt, is de status aangevraagd.

Volgens de Rijksdienst loopt deze aanvraagprocedure nog. Ook voor de verkozen wijken duurde de procedure enkele jaren.